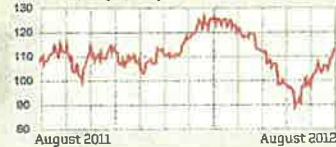

Økonomi

Valuta	09.08	10.08
Aust. dollar AUD	6,27	6,23
Danske kr. DKK	98,03	97,68
Euro EUR	7,30	7,27
Jap. yen JPY	7,56	7,56
Kan. dollar CAD	5,97	5,96
Br. pund GBP	9,27	9,25
Sveit. francs CHF	607,45	605,38
Svenske kr. SEK	88,25	88,58
US Dollar USD	5,93	5,93

Oljepris siste år

Sløte: 113,22 (+1,08%)

Kontakt økonomiredaksjonen: økonomi@adresseavisen.no • Telefon 07200

Lettere å få startlån

Mens det vanskelig å få startlån i Trondheim, kan man få det på dagen om man finner bolig i nabokommunene.

I Trondheim kan det være vanskelig å få startlån til å dekke egenkapitalkravet ved kjøp av bolig.

Tidligere i sommer skrev Adresseavisen at alle som hadde søkt om startlån til toppfinansiering fikk et brev om at søknaden deres ikke ville bli behandlet før i september, og at de da måtte regne med tre til fire måneders behandlingstid. Om man ser ut av Trondheim kommune er det derimot lettere å få boligdrømmen oppfylt. Her er det både andre krav til tildeling av startlån, kortere behandlingstid og penger igjen.

– Vi har stor økning i søkere som flytter fra Trondheim. Nå kommer de til og med fra Bakklundet, forteller Ann-Lisbet H. Jensen i Malvik kommune.

Hun har jobbet med startlån i kommunen i mange år, og har kalt ordningen for en hemmelig finansiering. Mange kommuner annonserer ikke muligheten med startlån, men i det siste har ordningen fått økt fokus.

I Malvik har de derimot brukt startlån aktivt siden ordningen ble innført i 2003.

– Vi jobber for at flest mulig av våre innbyggere skal eie sin egen bolig, og startlån er et av våre viktigste verktøy for å hjelpe folk med å få det til, sier hun.

Ulike retningslinjers

Startlån gis til vanskeligstilte og førstegangsetablere. Det er Husbanken som finansierer ordningen, men kommunene tar imot og behandler søknader. Derfor er det også opp til hver enkelt kommune å bestemme retningslinjene for tildeling av startlån.

I Trondheim kan man ikke tjene mer enn 493.000 kroner i året om man er alene, eller 821.000 kroner i året for øvrige husstander for å få startlån. I Stjørdal har de også en øvre inntjeningsgrense.

I Skaun og Orkdal gikk de ofte utover grensen og jobber nå med nye retningslinjer. I Malvik og Melhus har de ikke noen øvre grense, og alle søknader vurderes individuelt.

– Vi syntes det ble vanskelig å

gruppen har større vansker med å skaffe finansiering i private banker.

Kan få på dagen

Behandlingstiden er også betydelig kortere i de mindre kommunene enn i Trondheim. I løpet av den 12–14 uker lange behandlingstiden i Trondheim ser mange søkere at flere boliger forsvinner fra dem.

I nabokommunene er derimot behandlingstiden fra en uke til en måned. Flere av kommunene forteller også at de prøver å behandle søknader på dagen om det er noen som har behov for lån raskt.

Behandlingstiden har steget i løpet av de siste tre, fire årene, og vi er ikke fornøyd med at den er så lang, forteller Karlsten.

Nå skal Trondheim kommune i gang med å se på hvorfor saksbehandlingstiden har økt, og hvordan de kan få den ned.

Flere søker

I Trondheim har de ingen indikasjon på at antallet søknader om startlån til toppfinansiering har økt i etter at egenkapitalkravet steg til 15 prosent.

Alle nabokommunene Adresseavisen har vært i kontakt med forteller derimot om en merkbart økning.

– Vi opplever også at mange søker i flere kommuner samtidig, forteller Grete Kvam i Skaun kommune.

De kan få forhåndsgodkjenning i flere kommuner, og bruker lånet der de finner bolig. Kvam mener dette kan være lurt for mange kjøpere, selv om det gjør at flere kommuner behandler de samme søknadene. Nå har de begynt å samarbeide med andre kommuner slik at søknadene får tilnærmet lik behandling i alle kommunene.

ANDREA HEGDAHL.TILTNES 980 34 091 andrea.tiltnes@adresseavisen.no

gi til en som tjener 450 000, men ikke til en som tjener 470 000, sier Jensen i Malvik kommune.

Hun gir et eksempel med noen som har tatt en lengre utdanning og ikke hatt mulighet til å spare opp egenkapital i studietiden. Etter endt utdanning får vedkommende en relativt godt betalt jobb.

– Den personen vil ikke være berettiget startlån med en øvre inntjeningsgrense, men vil kunne betjene et lån, sier Jensen.

– Men vi hadde en søker som tjente en million. Han fikk ikke startlån, forteller hun.

Gikk bort fra inntektsgrense

I Skaun kommune har de nettopp gått bort fra den øvre grensen på inntjenning.

– Leiemarkedet er begrenset. For oss er det viktig å hjelpe dem som ikke trenger å leie med å skaffe seg sin egen bolig, sier saksbehandler i Skaun kommune, Grete Kvam.

I Trondheim har de nettopp revidert retningslinjene for startlån, og inntektsgrensen har blitt litt høyere.

Rådgiver i rådmannens fagstab, Øyvind Hognestad Karlsten forklarer at inntektsgrensene vurderes som nødvendig så lenge det er begrenset tilgang på startlånsmidler.

Det er viktig at husholdninger med lave og middels inntekter blir prioritert først, da denne

– Vi har stor økning i søkere som flytter fra Trondheim. Nå kommer de til og med fra Bakklundet.

ANN-LISBET H. JENSEN i Malvik kommune.

Fikk startlån i Hommelvik

Christian Myren og Katharina Tømmervik tjener for mye til å få startlån i Trondheim, men i Malvik fikk de med en gang de søkte.

Emma Isabel (4) hjelper Ivar Aleksander (1) opp på lekebilen han fikk til bursdagen. I stua i Hommelvik har de god plass til å kjøre rundt med den. For en måned siden bodde familien i en for trang leilighet på Møllenberg i Trondheim, men startlån hjalp dem inn i en eiebolig.

– Vi søkte aldri startlån i Trondheim, men ut fra det vi har lest om ordningen i Trondheim hadde vi nok ikke fått. I tillegg er saksbehandlingstiden veldig

lang, sier Christian Myren (36).

Han og samboeren Katharina Tømmervik (33) har leid en leilighet på Møllenberg i mange år. Da Emma Isabel kom til verden gikk det fint å bo der, men da Ivar Aleksander kom begynte det å bli trangt. I tillegg var det få barn på Møllenberg, og fireåringen kunne ikke leke ute i gatene. Paret hadde ikke klart å spare opp nok egenkapital til å kjøpe noe større. De var nødt til å flytte, og på grunn av høye leiepriser i Trondheim, ville de ikke klart å spare så mye til å kjøpe i tillegg til husleien.

– I tillegg stiger prisene så mye at beløpet vi måtte ha spart raskt ville blitt høyere og høyere.

FAKTA

Startlån

● Startlån er en låneordning for de som har problemer med å etablere seg på boligmarkedet, eller med å bli boende i boligen sin.

● Startlån gis til økonomisk vanskeligstilte og førstegangsetablere.

● Det er kommunene som tar imot og behandler søknader om startlån.

● Ordningen finansieres av Husbanken.

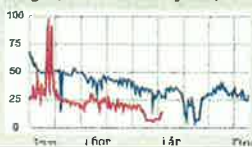
● Kommunene i Midt-Norge har totalt søkt om en milliard kroner i startlånmidler for 2012. På samme tid i fjor hadde de søkt om 750 millioner. Siden 2009 har midt-norske kommuner søkt om 150–200 millioner kroner mer i startlån for hvert år.

● På landsbasis har kommunene søkt om totalt 6,9 milliarder kroner til utdeling av Startlån for 2012.

Spotpris strøm

Øre pr. KWh

I dag 13,47 - samme tid i fjor 29,05

Kjøp en by på auksjon

• **Los Angeles:** Den amerikanske byen Garryowen er til salgs til høystbydende. Garryowen ligger i delstaten Montana. Byen består av noen hus, en matbutikk, en hurtigmatrestaurant, en butikk og et postkontor. Byen har en befolkning på to personer og er blant USAs minste.

- Det ville være absurd å bremse oljeinvesteringene.

Side 31 >

i utkanten

Endelig hage:

På Møllenberg kunne ikke Emma Isabel (4) leke utenfor leiligheten. Da hun, pappa Christian Myren, mamma Katharina Tømmervik og lillebror Ivar Aleksander (1) flyttet til Hommelvik kunne hun endelig danse i deres egen hage.

Foto: MARIUS SUNDET TVINNE-REIM

med en gang de søkte

Drømmen om å eie en egen bolig virket uoppnåelig, sier Myren.

Han om Tømmervik er begge er fra Trondheim, og hadde ikke tenkt på muligheten til å flytte ut av kommunen. Et vennepar som bor i Hommelvik snakket varmt om å bo her. Da paret fant ut at de kunne søke startlån i Malvik tok det kort tid før de forsto at en egen bolig ikke var så langt unna likevel.

- Da vi ringte kommunen fikk vi beskjed om at dette skulle ordne seg. Fra den første telefonen tok det under to uker til vi kunne gå på visning, sier Myren.

Her fikk de en enebolig på 190 kvadratmeter med hage til 2,8

millioner. Selv om Tømmervik har kjent litt på byastbinensene, så trives de godt.

- Vi var jo ikke på kafé eller i butikker hver dag da vi bodde i sentrum heller, og det er ikke så langt å komme seg dit her ifra, sier Tømmervik.

- Vi bodde i sentrum, men brukte ikke byen som familie. Vi måtte kjøre for å finne aktiviteter som passet barna, sier Myren.

Og det sosiale livet til de voksne har heller ikke lidd av flyttingen.

- Vi har mer besøk her enn vi hadde på Møllenberg. Her har vi jo plass til å ta i mot folk, sier Tømmervik.

Savner ikke byen: Christian Myren, Katharina Tømmervik og barna Ivar Aleksander (1) og Emma Isabel (4) bodde på Møllenberg i Trondheim, men brukte sentrum lite. Nå er de glade for at de heller har god plass og hage i Hommelvik.

Startlån i ulike kommuner

Malvik

Øvre inntektsgrense: Vurderes individuelt.
Rente: fast eller flytende med de satsene som gjelder i Husbanken til enhver tid.
Nedbetalingstid: inntil 30 år.
Avdragsfri periode: inntil åtte år.
Saksbehandlingstid: en til to uker.
Penger til disposisjon: 64 millioner. Har 20 millioner igjen.

Trondheim

Øvre inntektsgrense: 1 person: 493 000 brutto. Øvrige husstander: 821 000 brutto.
Rente: fast for 5 eller 10 år, eller flytende rente.
Nedbetalingstid: inntil 30 år
Avdragsfri periode: Ingen avdragsfri periode. Kan gis i særlige tilfeller.
Saksbehandlingstid: 12-14 uker.
Penger til disposisjon: 350 millioner. Har igjen ca 183 millioner.

Stjørdal

Øvre inntektsgrense: En person: 475 000 brutto. Par: 634 000 brutto. Barnefamilier: 713 000 brutto
Rente: fast eller flytende med de satsene som gjelder i Husbanken til enhver tid. Utbetales som hovedregel med flytende rente.
Nedbetalingstid: Normalt 22 år. I særlige tilfeller kan det gis en nedbetalingstid på inntil 30 år.
Avdragsfri periode: Ingen i særlige tilfeller kan det gis avdragsfri periode på inntil tre år.
Saksbehandlingstid: en måned.
Penger til disposisjon: 60 millioner. Har igjen 30 millioner.

Skaun

Øvre inntektsgrense: Ingen
Rente: flytende eller fast retne med husbankens betingelser, kommunen har 0,25% påslag.
Nedbetalingstid: inntil 30 år.
Avdragsfri periode: etter spesiell avtale.
Saksbehandlingstid: en måned.
Penger til disposisjon i 2012: 15 millioner. Har igjen ca åtte millioner.

Melhus

Øvre inntektsgrense: Vurderes individuelt.
Rente: Flytende rente etter Husbankens satser. Fastrente kan gis.
Nedbetalingstid: Inntil 25 år. Kan gi 30 i særlige tilfeller.
Avdragsfri periode: Vanligvis ingen.
Saksbehandlingstid: 3-4 uker. Kan vurderes raskere ved behov.
Penger til disposisjon: Info ikke tilgjengelig pga ferieavvikling

Orkanger

Øvre inntektsgrense: Kommunen jobber med nye retningslinjer.
Rente: gjeldende satser fra Husbanken.
Nedbetalingstid: inntil 20 år.
Avdragsfri periode: ingen.
Saksbehandlingstid: 14 dager.
Penger til disposisjon: 12,9 millioner. Har igjen 7,8 millioner.